

Sygn. akt II C 377/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2015 roku

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Dubinowicz – Motyk

Protokolant: Aniela Zając

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2015 roku na rozprawie

sprawy z powództwa M. L. i P. L.

przeciwko E. B.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I oddała powództwo;

II zasądza od powodów M. L. i P. L. na rzecz pozwanej E. B. kwoty po 3608,50zł (trzy tysiące sześćset osiem złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III nieuiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II C 377/11

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 23 marca 2011 roku, skierowanym przeciwko E. B., M. L. i P. L. wniesli o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – aktu notarialnego z dnia 18 września 2009 roku sporządzonego przed notariuszem J. Z. za numerem repertorium (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie z dnia 5 listopada 2010 roku oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Powodowie wskazywali, iż w/w aktem notarialnym strony dokonały przeniesienia na powodów własności nieruchomości stanowiących działki ewidencyjne (...) położonych w obrębie B. gmina P., przy czym zobowiązanie powodów do zapłaty na rzecz pozwanej E. B. i jej męża P. B. ceny było niezgodne z wcześniejszymi ustaleniami stron, zgodnie z którymi przeniesienie własności nieruchomości miało być sposobem rozliczenia stron z P. B., a dodatkowo akcentowali iż już 19 września 2009 roku P. B. w imieniu własnym i pozwanej E. B. potwierdził otrzymanie zapłaty za w/w nieruchomości. (k.3-6 i 35)

E. B. domagała się oddalenia powództwa i zasądzenia od powodów kosztów postępowania według norm przepisanych, podnosząc iż nie otrzymała od powodów zapłaty ceny za sprzedaną im nieruchomość, iż pozostawała ze swoim mężem w ustroju rozdzielności majątkowej i ewentualne działania jej męża nie mogły mieć wpływu na jej majątek, a także iż nie upoważniła męża do odbioru należnej jej kwoty za sprzedaż nieruchomości. (k.102-110)

Powodowie podtrzymywali żądanie pozwu, akcentując iż zobowiązanie się w akcie notarialnym do zapłaty ceny sprzedaży nie uniemożliwiało wygaśnięcia ich zobowiązań z tego tytułu na skutek dokonania zapłaty gotówką lub poprzez kompensatę wzajemnych wierzytelności, iż przeniesienie własności nieruchomości na ich rzecz miało zostać dokonane w zamian za środki w kwocie 1 142 000zł wcześniej przekazane przez powodów P. B. oraz iż P. B. i P. L.

mieli wspólnie prowadzić działalność gospodarczą. (k.128-130 i 143-150) Powodowie w toku postępowania twierdzili, że do wzajemnego skompensowania wierzytelności z tytułu ceny sprzedaży nieruchomości z wierzytelnością o zwrot udzielonych pożyczek doszło dopiero po zawarciu umowy z dnia 18 września 2009 roku o przeniesieniu własności nieruchomości w B. oraz iż pozwana E. B. przystąpiła do długów swego męża wobec powodów, deklarując ich spłatę (k.265-272)

W toku postępowania, pozwana E. B. podtrzymywała dotychczasowe stanowisko, wskazując m.in. iż zdarzenia mające mieć miejsce przed powstaniem tytułu wykonawczego (rzekome spełnienie świadczenia czy kompensata) nie mogą być podstawą żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, a także iż nigdy nie zaciągała u powodów żadnych pożyczek które mogłyby być skompensowane z przysługującą jej wierzytelnością o zapłatę ceny sprzedaży (k.213-219, 310-315)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W 2008 roku p. L. M. skontaktował P. L., o którym wiedział że posiada i chce zainwestować znaczną kwotę po sprzedaży nieruchomości, z P. B., o którym wiedział, że potrzebuje dofinansowania prowadzonej pod nazwą (...) działalności gospodarczej. Małżonkowie L. rozpoczęli nieoficjalną współpracę z panem P. B., udzielając mu wsparcia finansowego i oczekując zwrotu zainwestowanych pieniędzy oraz udziału w zyskach wygenerowanych przez firmę p. B.. Plany te nie były konsultowane przez państwa L. z pozwaną, nie była ona informowana o zobowiązaniach zaciąganych przez jej męża u państwa L. ani zapytywana o zgodę na ich zaciągnięcie. Pieniądze na rzecz p. B. były przekazywane wielokrotnie, nie sporządzano żadnych pokwitowań ani umów te zdarzenia dokumentujących, nie ustalano terminu i warunków ich zwrotu, proceder „dofinansowywania” firmy pana B. trwał ponad rok w nadziei na obiecany udział w zyskach firmy. P. B. i P. L. planowali wspólnie prowadzić działalność gospodarczą, rozważali sformalizowanie swojej dotychczasowej współpracy w formie fundacji czy spółki. Wiosną 2009 roku odbyło się spotkanie małżonków B., małżonków L. i ich synów, podczas którego było omawiane m.in. założenie fundacji mającej przejąć dotychczasową działalność prowadzoną przez p. B., co miało umożliwić zwrot powodom pieniędzy zainwestowanych w tę działalność. Fundacja (...) została zarejestrowana 21 kwietnia 2009 roku, w skład jej zarządu wchodził m.in. powód, a P. B. początkowo aktywnie doradzał w prowadzeniu spraw fundacji.

Dowody: zeznania powoda P. L. (k.197v – 199 w zw. z k.678-682), zeznania pozwanej E. B. (k.199a w zw. z k. 687-688 - w części), zeznania świadka M. Z. (k.298-301), protokół zeznań P. M. w sprawie Ds. 1535/11 Prokuratury Rejonowej w Płońsku (k.354-359), zeznania świadka A. L. (k.379-381), zeznania świadka L. M. (k.574-575), zeznania świadka M. B. (1) (k.575v-577- w części), zeznania powódki M. L. (k.682-687), informacja odpowiadająca odpisowi z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (k.729-733)

W dniach 11 sierpnia 2008 roku, 13 sierpnia 2008 roku, 14 sierpnia 2008 roku, 18 sierpnia 2008 roku, 22 września 2008 roku i 8 października 2008 roku z rachunku bankowego P. L. zostały dokonane przelewy na rachunek bankowy P. B., zatytułowane jako „zasilenie konta”, w łącznej wysokości 155 000zł.

Dowody: wyciąg z rachunku bankowego (k.7-8, 131-138, 155-165)

Od 23 lipca 2007 roku E. B. i P. B. pozostawali w ustroju rozdzielności majątkowej, ustanowionej umową zawartą tego dnia. Małżonkowie zamieszkiwali razem, wspólnie prowadzili gospodarstwo domowe, pozwana ogólnie orientowała się w sprawach dotyczących prowadzonej przez męża działalności gospodarczej.

Dowody: odpis umowy małżeńskiej majątkowej z 23.07.2007r. (k.220-222), zeznania pozwanej E. B. (k.199a w zw. z k. 687-688)

W okresie nawiązania współpracy między powodem z p. P. B., przeciwko P. B. i E. B. toczyło się kilka postępowań egzekucyjnych, w tym egzekucja z nieruchomości położonej w B..

Dowody: zawiadomienia o czynnościach egzekucyjnych (k.274-285), zeznania świadka K. K. (k.400v-401), zeznania świadka H. K. (k.433v-434), zeznania świadka G. J. (k.434), dokumenty znajdujące się w dołączonych aktach V GCo 109/01 Sądu Rejonowego w Ciechanowie

17 września 2009 roku M. B. (2) udzieliła swemu mężowi – P. B. pełnomocnictwa do sprzedaży należącego do niej udziału we własności nieruchomości położonej we wsi B. w gminie P., stanowiącej działkę (...), osobom, za cenę i na warunkach swobodnie ustalonych przez pełnomocnika oraz do poddania jej rygorowi egzekucji w trybie art. 777§1 pkt 4 kpc co do wydania nieruchomości w posiadanie nabywcom. Pełnomocnictwo to zostało ujęte w akcie notarialnym sporządzonym przez notariusza w P. J. Z. za numerem repertorium (...).

Tego samego dnia między P. B. i M. B. (2), jako sprzedającymi, oraz M. L. i P. L., jako nabywcami zawarta została warunkowa umowa sprzedaży:

- należącego do P. B. udziału w wysokości 1/2 części we własności zabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę (...) we wsi B., gmina P. i udziału w wysokości 1/4 części we własności niezabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę (...) na rzecz M. L. w wysokości 3/4 części za cenę 300 000zł i na rzecz P. L. w wysokości 1/4 części za cenę 100 000zł,

- należącego do E. B. udziału w wysokości 1/2 części we własności zabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę (...) we wsi B., gmina P. na rzecz M. L. w wysokości 3/4 części za cenę 300 000zł i na rzecz P. L. w wysokości 1/4 części za cenę 100 000zł, o ile Agencja Nieruchomości Rolnych nie skorzysta z przysługującego jej prawa pierwokupu. Umowy te zostały zawarte przed notariuszem J. Z. i ujęte w akcie notarialnym o numerze repertorium (...).

Wobec nieskorzystania przez Agencję Nieruchomości Rolnych z prawa pierwokupu, dnia 18 września 2009 roku między w/w stronami zawarta została umowa przeniesienia własności nieruchomości - P. B. przeniósł należący do niego udział w wysokości 1/2 części we własności nieruchomości stanowiącej działkę (...) położonej we wsi B. gmina P. i udział w wysokości 1/4 części we własności nieruchomości stanowiącej działkę (...) we wsi B. gmina P. na rzecz M. L. w wysokości 3/4 części za cenę 300 000zł i na rzecz P. L. w wysokości 1/4 części za cenę 100 000zł, a także E. B., reprezentowana przez P. B., przeniosła należący do niej udział w wysokości 1/2 części we własności nieruchomości stanowiącej działkę (...) położonej we wsi B. gmina P. na rzecz M. L. w wysokości 3/4 części za cenę 300 000zł i na rzecz P. L. w wysokości 1/4 części za cenę 100 000zł. Strony ustaliły, iż zapłata cen na rzecz sprzedających nastąpi w terminie 21 dni, przy czym z cen sprzedaży potrącone zostaną należności na rzecz wierzycieli, na rzecz których w dziale IV księgi wieczystej prowadzonej dla działki (...) wpisane są hipoteki przymusowe i ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji z nieruchomości, które to należności powodowie mieli wpłacić bezpośrednio na rachunki bankowe wierzycieli i komornika przy Sądzie Rejonowym w Płońsku. Pozostała część ceny miała zostać uiszczona na wskazane przez E. B. i P. B. rachunki bankowe. M. L. i P. L. w §4 aktu notarialnego obejmującego umowy przeniesienia własności nieruchomości poddali się egzekucji co do obowiązku zapłaty cen nabycia nieruchomości w trybie art. 777§1 pkt 4 kpc.

Dowód: umowy przeniesienia własności nieruchomości z 18.09.2009r. rep. (...) (k.13-19)

Dnia 19 września 2009 roku P. B., działając w imieniu własnym oraz w imieniu E. B., złożył pisemne oświadczenie potwierdzające otrzymanie zapłaty w kwocie 600 000zł od M. L. za sprzedaż działek położonych we wsi B., opisaną w akcie notarialnym o numerze repertorium (...) oraz pisemne oświadczenie potwierdzające otrzymanie zapłaty w kwocie 200 000zł od P. L. za sprzedaż działek położonych we wsi B., opisaną w akcie notarialnym o numerze repertorium (...).

Sporządzeniu w/w oświadczeń nie towarzyszyło przekazanie przez powodów pieniędzy w kwocie 800 000zł, a dotyczyły one skompensowania wcześniejszych rozliczeń P. B. z P. L. z należnościami wynikającymi z umowy sprzedaży nieruchomości.

Dowód: oświadczenia z 19.09.2009r. (k.20 i 21, 153 i 154, 474 i 475), opinia biegłego z zakresu badań pisma ręcznego (k.488-492, 533-534, 650-651 i 653-656), zeznania powoda P. L. (k.197v – 199 w zw. z k.678-682), zeznania świadka M. Z. (k.298-301), zeznania powódki M. L. (k.682-687)

Pozwana nie przekazała powodom informacji o numerze swego rachunku bankowego, ani nie wzywała ich do zapłaty ceny. Niesporne, nadto zeznania powoda P. L. (k.197v – 199 w zw. z k.678-682)

W grudniu 2009 roku P. B., P. L., M. B. (1) i A. L. złożyli wniosek o rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym założonej przez siebie (...) sp. z o.o. w organizacji. W tym okresie fundacja (...) w B., której prezesem był powód udzielała pożyczek P. B..

Dowód: kopia wniosku o zarejestrowanie spółki (k.115-124 i 448-470), dowód wypłaty (k.210)

W 2010 roku P. B. wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 18 września 2009 roku przeciwko M. L. i P. L.. Wniosek ten został uwzględniony co do kwot 300 000zł i 100 000zł postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie z dnia 19 października 2010 roku sygn. I Co 3032/10.

Dowód: kopia postanowienia w sprawie I Co 3032/10 (k.126)

Postanowieniem z dnia 19 października 2010 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze I Co 3031/10, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie nadał aktowi notarialnemu sporządzonemu w dniu 18 września 2009 roku przed notariuszem w P. J. Z. rep. (...) klauzulę wykonalności na rzecz wierzyciela E. B. przeciwko dłużnikom M. L. co do zapłaty kwoty 300 000zł i P. L. co do zapłaty kwoty 100 000zł.

Dowód: odpis postanowienia i odpis tytułu wykonawczego (k.752-765)

Pod koniec 2010 roku P. B. zmarł. okoliczność niesporna

W styczniu 2011 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie D. W., na wniosek E. B. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko M. L. o zapłatę kwoty 300 000zł i przeciwko P. L. o zapłatę kwoty 100 000zł, na podstawie tytułu wykonawczego – aktu notarialnego sporządzonego przed notariuszem w P. J. Z. za numerem repertorium (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie z dnia 19 października 2010 roku sygn. I Co 3031/10. W oparciu o dalszy tytuł wykonawczy Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Płońsku K. K. prowadzi z wniosku E. B. przeciwko P. L. i M. L. postępowanie egzekucyjne z nieruchomości położonej w miejscowości B..

M. L. i P. L. występowali w wnioskami o wstrzymanie i umorzenie prowadzonej przeciwko nim egzekucji, powołując się na to, iż należność objęta tytułem wykonawczym została w całości zapłacona w dniu 19 września 2009 roku i pokwitowania z tej daty – wnioski te nie zostały uwzględnione.

Dowód: zawiadomienia o wszczęciu egzekucji w sprawie Km 139/11 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie D. W. (k.22-27, 550-553), uwierzytelnione odpisy dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Km 139/11 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie D. W. (k.748-775), dokumenty znajdujące się w dołączonych aktach sprawy Km 2306/11 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Płońsku K. K., kopia wniosku z 15.02.2011r. (k.28-30)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Powodowie domagali się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – aktu notarialnego z dnia 18 września 2008 roku sporządzonego przed notariuszem w P. J. Z. za numerem repertorium (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie z dnia 19 października

2010 roku sygn. I Co 3031/10 co do obowiązku zapłaty przez powoda P. L. na rzecz pozwanej E. B. kwoty 100 000zł i obowiązku zapłaty przez powódkę M. L. na rzecz pozwanej E. B. kwoty 300 000zł, twierdząc – po ostatecznym sprecyzowaniu swojego stanowiska - iż zobowiązania ujęte w tym tytule wygasły w następstwie kompensaty wierzytelności dokonanej dnia 19 września 2009 roku. Podstawą prawną tak określonego żądania jest art. 840§1 pkt 2 kpc, stanowiący, iż dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane. Wskazywany przez powodów akt notarialny jest tytułem egzekucyjnym w rozumieniu art. 777§1 pkt 4 kpc, gdyż powodowie poddali się w nim egzekucji co do swego obowiązku zapłacenia na rzecz pozwanej kwot 300 000zł i 100 000zł w ściśle określonym terminie (§4 umowy stron – k.17v), a po zaopatrzeniu go w klauzulę wykonalności przez sąd postanowieniem z dnia 19 października 2010 roku akt ten stanowi tytuł wykonawczy, stosownie do treści art. 776 zd. 2 kpc.

Dla zapewnienia klarowności rozważań konieczne jest zaznaczenie, iż przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była wykonalność w/w tytułu wykonawczego, obejmującego zobowiązania powodki i powoda do zapłaty na rzecz pozwanej kwot, odpowiednio, 300 000zł i 100 000zł, nie zaś – istnienie pozostałych zobowiązań powodów ujętych w akcie notarialnym, dotyczących zapłaty tej samej wysokości kwot na rzecz P. B.. Przy zawieraniu warunkowej umowy sprzedaży nieruchomości i umowy przeniesienia własności nieruchomości pozwana E. B. była reprezentowana przez P. B., jako jej pełnomocnika, który jednocześnie dokonywał analogicznych czynności w imieniu własnym odnośnie przysługującego mu udziału we własności nieruchomości. Podobnie, i w imieniu własnym i w imieniu pozwanej E. B. w dniu 19 września 2009 roku P. B. skwitował powodów z wykonania obowiązku zapłaty ceny za sprzedane nieruchomości (k.474 i 475). Istotą sprawy było rozstrzygnięcie, czy złożenie przez P. B. w dniu 19 września 2009 roku w imieniu E. B. oświadczenia o, tu cytat, „otrzymaniu zapłaty za sprzedaż działek”, skutkowało wygaśnięciem zobowiązań powodów M. L. i P. L. do zapłaty umówionych kwot na rzecz pozwanej.

Sąd zauważa, iż stanowisko powodów było niekonsekwentne - powodowie powoływali się na spełnienie przez siebie świadczenia, czyli zapłatę ceny za nabyte nieruchomości, a niejako równolegle kwestionowali powstanie owego obowiązku zapłaty ceny i twierdzili że przeniesienie własności nieruchomości było następstwem istnienia zobowiązań P. B. i pozwanej wobec nich z tytułu pożyczek przewyższających kwotę 1 miliona złotych. W ocenie Sądu istotna jest okoliczność wynikająca z zeznań obojga powodów, iż - mimo wcześniejszych odmiennej treści ustaleń z p. B. - zaakceptowali treść projektu aktu notarialnego zawierającego umowę przeniesienia własności nieruchomości, w tym zamieszczone w nim zapisy o zobowiązaniu się do zapłaty cen sprzedaży na rzecz P. B. i E. B. w terminie 21 dni od zawarcia umowy i o poddaniu się egzekucji co do wykonania tego obowiązku. Konsekwencją owego akceptu i zawarcia umowy o treści stwierdzonej aktem notarialnym z dnia 18 września 2009 roku było powstanie zobowiązania powodów do zapłaty ceny sprzedaży na rzecz pozwanej E. B.. Procesowym następstwem wspomnianej postawy powodów jest to, iż bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy były twierdzenia powodów o treści wcześniejszych ustnych ustaleń na jakich warunkach miało dojść do przeniesienia na nich własności nieruchomości w B., o tym że to notariusz był inicjatorem takich a nie innych zapisów umowy itd., skoro powodowie zaakceptowali modyfikację wcześniejszych ustaleń i ostatecznie podpisali umowę o treści jak na kartach 13-19 akt, stając się osobami zobowiązanymi do zapłaty ceny za nabyte nieruchomości.

Z zeznań powodów wynika także, iż po dniu 18 września 2009 roku nie przekazali oni P. B. jako sprzedającemu i jako pełnomocnikowi sprzedającej E. B. należności za nabyte nieruchomości w łącznej kwocie 800 000zł, w tym dla E. B. – 400 000zł, a stwierdzenia zamieszczone w dokumentach pokwitowań z 19 września 2009 roku o otrzymaniu zapłaty za sprzedaż działek odnoszą się do wcześniejszych rozliczeń powodów z P. B.. Autentyczność wspomnianych pokwitowań była kwestionowana przez pozwaną, jednak po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego i zeznań świadka M. Z. w ocenie Sądu niewątpliwie jest, iż dokumenty pokwitowań zostały podpisane przez p. P. B.. Opinię biegłego J. B. Sąd uznał za wiarygodną i przekonującą, albowiem była jednoznaczna, spójna i po uzupełnieniu na rozprawie logicznie, szczegółowo i obszernie uzasadniona. Sąd miał przy tym na uwadze, iż biegły wyczerpująco umotywował swoje stanowisko, wyjaśniając wątpliwości i odnosząc się do zastrzeżeń pozwanej zgłaszanych w piśmie z dnia 1 września 2014 roku co do obu opinii pisemnych, w

szczegółności wyjaśniając z jakich przyczyn uznał za możliwe określenie na podstawie jedynie paraf iż ich autorem był P. B.. Konsekwencją takiej oceny opinii biegłego było oddalenie wniosku dowodowego strony pozwanej o ponowne uzupełniające przesłuchanie biegłego (postanowienie z 13 marca 2015 roku), gdyż samo uznawanie przez pozwaną wyjaśnień biegłego za nieprzekonujące nie stanowi wystarczającego uzasadnienia dla ponownego przeprowadzenia tego dowodu. Sąd zauważa, iż biegły w czasie przesłuchania odniósł się do wszystkich przywoływanych przez pozwaną argumentów, mających przemawiać – zdaniem pozwanej - za brakiem możliwości ustalenia autorstwa paraf na badanych dokumentach czy też za zaprzeczeniem autorstwa p. P. B..

Sąd stoi na stanowisku, iż sporządzenie przez P. B. omawianych oświadczeń i wręczenie ich powodowi P. L. potwierdza istnienie zobowiązań P. B. wobec P. L. oraz wolę ich umorzenia. Zeznania powodów, świadków L. M., M. B. (1), A. L. i M. Z. wykazują, iż od ok. sierpnia 2008 roku powód i mąż pozwanej współpracowali ze sobą – powód przekazywał P. B. pieniądze na prowadzenie działalności gospodarczej w zamian za obiecany udział w zyskach firmy, w późniejszym czasie powód zajmował kierowniczą funkcję w fundacji współpracującej z firmą P. B., a nadto powód i P. B. stali się współzałożycielami spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Sąd nie dał wiary powodowi, iż przekazywanie pieniędzy P. B. było wykonaniem umowy pożyczki, a nie było formą współpracy gospodarczej. Skoro bowiem impulsem działań powoda miała być chęć zainwestowania pieniędzy uzyskanych za sprzedaną nieruchomość, przekazaniu pieniędzy p. B. nie towarzyszyło określenie terminu zwrotu i wysokości kwoty jaka ma być zwrócona, a kolejne wsparcia finansowe były dokonywane w nadziei uzyskania przez firmę p. B. dochodów, z których część trafić miała do powoda, a wszystkie te czynności były dokonywane nieformalnie, bez spisywania jakichkolwiek umów i dokonywania rozliczeń podatkowych, rolę P. L. ujmować trzeba jako tzw. cichego wspólnika P. B., a nie pożyczkodawcy. Żaden z przeprowadzonych w sprawie dowodów nie uzasadnia natomiast ustalenia, by dłużnikiem powodów miała być pozwana E. B.. Z zeznań powodów jednoznacznie wynika, iż przekazywaniu środków finansowych nie towarzyszyły jakiegokolwiek ustalenia powodów z pozwaną, iż powodowie nie informowali pozwanej o swojej współpracy z jej mężem oraz iż środki pieniężne były przekazywane przez powodów P. B. czy na wskazane przez niego cele (spłata konkretnych zobowiązań). W świetle tych faktów, niezrozumiałe są tezy powodów iż rzekome pożyczki były przez nich udzielane małżonkom B., a nie jedynie P. B.. Sąd zauważa, iż istotą umowy pożyczki jest porozumienie stron, z których jedna zobowiązuje się przenieść na własność drugiej określoną ilość pieniędzy, a druga zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy (art. 720 kc), a istotą umowy spółki cichej jest zawarcie porozumienia o dofinansowaniu przez jedną osobę przedsięwzięcia gospodarczego innej osoby w zamian za udział w zyskach z tego przedsięwzięcia. Ustalenie przez powodów warunków współpracy finansowej jedynie z P. B. i wykonywanie owych ustaleń poprzez przekazywanie pieniędzy P. B. nie mogło więc doprowadzić do powstania zobowiązania pozwanej E. B. wobec powodów, gdyż nie wykazano by była ona stroną tych ustaleń. Powodowie nie udowodnili także, by pozwana w późniejszym czasie stała się ich dłużnikiem poprzez przejęcie długu czy przystąpienie do długu. W szczególności, zdaniem Sądu, samo akcentowane przez powodów posiadanie przez pozwaną wiedzy o powiązaniach gospodarczych między jej mężem a powodami, korzystanie przez pozwaną z pieniędzy uzyskanych przez jej męża od powodów, przysłuchiwanie się przez pozwaną rozmowom powodów i męża pozwanej dotyczącym form planowanej współpracy i sposobu rozliczeń, co miało mieć miejsce wiosną 2009 roku, czy udzielenie mężowi pełnomocnictwa do sprzedaży powodowi udziału we współwłasności nieruchomości nie świadczy o tym, że pozwana przystąpiła do długów swego współmałżonka. Z tej przyczyny Sąd oddalił wnioski dowodowe powodów o przeprowadzenie dowodów z dokumentów obrazujących sytuację finansową pozwanej i jej męża i o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego do spraw wyceny nieruchomości (k.271 i 128), uznając iż nie mają one znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd wskazuje, iż nie dał wiary zeznaniom pozwanej i świadka M. B. (1) w tej ich części w jakiej twierdzili, że spotkanie rodzin państwa L. i państwa B. miało mieć miejsce w 2008 roku. Były one sprzeczne z zeznaniami powodów i świadka A. L., a dodatkowo twierdzenia te nie korespondowały czasowo z późniejszymi czynnościami powoda i P. B. (skoro na spotkaniu miano omawiać m.in. formy współpracy, założenie fundacji, a fundacja powstała wiosną 2009 roku, zaś spółka zimą 2009 roku, zdecydowanie bardziej prawdopodobne jest przyjęcie, iż spotkanie miało miejsce wiosną 2009 roku). Kontynuując wcześniejszy wywód, umowa przystąpienia do długu polega na złożeniu jednoznacznego oświadczenia wobec wierzyciela, iż dana osoba staje się współdłużnikiem co do obowiązku zapłaty ściśle określonej kwoty ze ściśle określonego tytułu, nie można domniemywać jej zawarcia z samego faktu posiadania przez osobę trzecią wiedzy o relacjach finansowych innych osób czy bycia beneficjentem tych relacji. Sąd zauważa, iż pozwana konsekwentnie zaprzeczała by była

dłużnikiem powodów, a zeznania powodów nie są wystarczające dla wykazania tej okoliczności, jako że Sąd uznał je w tej części za niewiarygodne. Z uwagi na oczywiste zainteresowanie stron wynikiem postępowania, konieczne jest weryfikowanie twierdzeń stron innymi dowodami, a ciężar wykazania faktu zawarcia takiej umowy między powodami a pozwaną obciążał powodów (art. 6 kc). Powodowie, decydując się na dokonywanie wielusettyśnych transakcji finansowych bez jakiegokolwiek dokumentacji to potwierdzającej, powinni być świadomi ewentualnych późniejszych trudności w wykazaniu swych twierdzeń.

Mając na uwadze istnienie zobowiązań finansowych P. B. wobec P. L. i brak rzeczywistej płatności przez powodów w dniach 18-19 września 2009 roku ceny nabycia nieruchomości w B., w ocenie Sądu fakt sporządzenia przez P. B. w dniu 19 września 2009 roku oświadczeń stwierdzających otrzymanie zapłaty za sprzedane nieruchomości interpretować należy jako wolę wzajemnego skompensowania zobowiązań powodów z umowy sprzedaży nieruchomości z zobowiązaniami P. B. wobec P. L. z tytułu współpracy gospodarczej. Istnienie takiego zamiaru potwierdzają także zeznania powodów, wskazujących iż przekazanie przez P. B. omawianych oświadczeń miało niejako zastąpić wcześniej planowane nieodpłatne przeniesienie własności nieruchomości. Zgodnie z art. 353¹ kc powodowie i P. B. byli uprawnieni do dokonania umownego potrącenia przysługujących im wierzytelności z zamiarem ich umorzenia. Jednakże, jak już wcześniej Sąd wskazywał, istotne jest rozstrzygnięcie czy P. B. był uprawniony do złożenia w dniu 19 września 2009 roku w imieniu E. B. oświadczenia o otrzymaniu zapłaty za sprzedaż działek i skompensowania wierzytelności pozwanej wobec powodów z tytułu umowy sprzedaży nieruchomości z wierzytelnością powodów wobec P. B. z tytułu prowadzonej współpracy gospodarczej i czy podjęte przez niego czynności skutkowały wygaśnięciem zobowiązań powodów M. L. i P. L. do zapłaty umówionych kwot na rzecz pozwanej.

Jak wskazano w części wstępnej uzasadnienia, pozwana E. B. udzieliła swemu mężowi pełnomocnictwa do sprzedaży całego jej udziału we własności nieruchomości położonej we wsi B., oznaczonej jako działka nr (...), osobom, za cenę i na warunkach swobodnie ustalonych przez pełnomocnika (k.13). Pełnomocnictwo to zostało wykonane przez p. P. B. w dniu 17 września 2009 roku poprzez zawarcie warunkowej umowy sprzedaży w imieniu E. B. oraz w dniu 18 września 2009 roku poprzez zawarcie umowy przeniesienia własności nieruchomości w imieniu E. B.. Cytowana w akcie notarialnym treść pełnomocnictwa jest jednoznaczna - obejmowało ono m.in. ustalenie ceny za sprzedawaną nieruchomość i warunków jej płatności. Z tej treści zapisów nie sposób wywodzić by było ono pełnomocnictwem do odbioru ceny sprzedaży ani też – co najistotniejsze – pełnomocnictwem do zawarcia późniejszej umowy o skompensowaniu wierzytelności E. B. o zapłatę ceny za nabytą nieruchomość z wierzytelnościami powodów wobec p. P. B. (nie zaś wobec E. B.) z tytułu rozliczeń wiążących się z prowadzoną współpracą. Żaden z innych zgromadzonych w sprawie dowodów nie wykazuje, by obok pełnomocnictwa notarialnego pozwana udzieliła swemu mężowi ustnie pełnomocnictwa do zawarcia umowy potrącenia lub by potwierdziła umowę potrącenia zawartą w jej imieniu przez męża, a pozwana przeczyła tej okoliczności. W ocenie Sądu o akceptacji przez pozwaną czynności kompensaty dokonanej przez P. B. nie świadczy samo wstrzymywanie się z przymusowym dochodzeniem realizacji wierzytelności o zapłatę ceny sprzedaży przez okres ponad roku, czyli wystąpienie o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności przeciwko powodom dopiero pod koniec 2010 roku, skoro taka postawa pozwanej mogła być motywowana innymi względami, w tym wiedzą o kontynuowaniu współpracy gospodarczej między P. B. a rodziną państwa L. (udział synów stron i powoda w organach fundacji (...), założenie przez powoda, męża pozwanej i synów stron spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...)). Wymaga zauważenia, iż powodowie dla wyjaśnienia swej sytuacji mogli skorzystać z uprawnienia przewidzianego w art. 103§2 kc i wyznaczyć pozwanej czas do potwierdzenia umowy kompensaty wierzytelności zawartej w jej imieniu przez P. B. i dysponowali by wówczas dowodem potwierdzającym istnienie takiego akceptu. Skoro okoliczność ta nie została udowodniona, umowa potrącenia wierzytelności pozwanej wobec powodów zawarta przez P. B. nie jest ważna (art. 103§1 kc), a więc nie skutkowała ona umorzeniem wierzytelności E. B. wobec P. L. o zapłatę kwoty 100 000zł i wobec M. L. o zapłatę kwoty 300 000zł.

Skoro powodowie nie udowodnili by ich zobowiązania wobec pozwanej stwierdzone aktem notarialnym z dnia 18 września 2008 roku sporządzonym przed notariuszem w P. J. Z. za numerem repertorium (...), zaopatrzoną w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie z dnia 19 października 2010 roku sygn. I Co 3031/10 wygasły w następstwie kompensaty wierzytelności dokonanej dnia 19

września 2009 roku, powództwo o pozbawienie wykonalności w/w tytułu wykonawczego podlegało oddaleniu z uwagi na niespełnienie przesłanki z art. 840§1 pkt 2 kpc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc i art. 105§1 zd. 1 kpc, zasądzając od powodów, jako strony przegrywającej sprawę, w częściach równych na rzecz pozwanej poniesione przez nią koszty procesu. Na koszty te składały się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w kwocie 7200zł, ustalone stosownie do §6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) oraz uiszczona opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17zł.

Mając na uwadze wynik postępowania, nieuiszczone koszty sądowe Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.